

Sepsis

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

**albert
schweitzer**

Inleiding

De arts heeft u verteld dat u of uw familielid sepsis heeft. In deze folder leest u meer over sepsis, wat de verschijnselen zijn, wat de gevolgen kunnen zijn en hoe sepsis behandeld kan worden.

Wat is sepsis?

Sepsis is een ontstekingsreactie van het lichaam op een infectie. Deze verloopt zo ernstig dat weefsels beschadigd raken. Hierdoor kunnen orgaanfuncties uitvallen.

Verschijnselen van sepsis

De klachten en de ernst van de klachten verschillen per patiënt. De volgende klachten komen vaak voor:

- Koorts en koude rillingen.
- Snelle hartslag.
- Snelle, moeizame ademhaling.
- Grieperig gevoel.
- Sufheid, slaperigheid en verwardheid (delier).
- Klachten door de infectie zelf, bijvoorbeeld pijn bij het plassen bij een blaasontsteking, benauwdheid bij een longontsteking of hoofdpijn bij een hersenvliesontsteking.

Septische shock

Bij sommige patiënten met sepsis wordt de bloeddruk te laag. Hierdoor werkt de bloedcirculatie onvoldoende om de organen van voldoende zuurstof te voorzien. Dit noemen wij een septische shock.

Gevolgen van een septische shock kunnen zijn:

- Door de lage bloeddruk kan schade ontstaan aan organen waardoor deze slechter functioneren (bijvoorbeeld de nieren en de lever).
- De ademhaling kan verstoord raken, waardoor beademing op de Intensive Care noodzakelijk is.
- Er kan verwardheid ontstaan en/of de aandacht is moeilijk vast te houden (dit noemen we een delier). In ernstige gevallen kunnen patiënten het bewustzijn volledig verliezen. Dit komt het vaakst voor bij oudere mensen.
- De bloedstolling kan verstoord raken.

Oorzaken van sepsis

Sepsis is altijd het gevolg van een infectie. Een infectie kan veroorzaakt worden door verschillende ziekteverwekkers, zoals:

- Bacteriën.
- Virussen.
- Schimmels.
- Parasieten.

De meeste infecties verlopen gelukkig mild, patiënten kunnen tijdelijk ziek zijn maar knappen met of vaak zelfs zonder behandeling weer op. We spreken van sepsis als een patiënt zo ernstig ziek wordt dat het afweersysteem van het lichaam schade toebrengt aan de eigen weefsels en organen.

Of een infectie tot sepsis leidt hangt af van:

- De ziekteverwekker: sommige ziekteverwekkers leiden sneller of vaker tot een sepsis dan anderen. Sepsis veroorzaakt door een bacterie komt het vaakst voor.
- De plek van de infectie: een sepsis komt het vaakst voor bij infecties in de longen, urinewegen en de buik.

- Het afweersysteem van de patiënt: als het afweersysteem van patiënten minder goed werkt door bijvoorbeeld ziekte, chemotherapie of medicijnen kan een infectie sneller leiden tot een sepsis.
- Na een grote operatie of door langdurige behandeling via een infuus heeft een patiënt ook meer kans op een sepsis.

Sepsis wordt ook wel bloedvergiftiging genoemd. Toch dekt die term niet helemaal de lading. Ook wanneer we geen bacteriën of andere ziekteverwekkers in het bloed vinden, kan de reactie van het lichaam op de infectie heftig verlopen en leiden tot een sepsis. Het is dus niet duidelijk waarom sommige patiënten met een infectie een sepsis ontwikkelen en andere patiënten niet.

Diagnose en onderzoek

Om te zien of er sprake is van een sepsis worden er een aantal onderzoeken gedaan.

U wordt uitgebreid lichamelijk onderzocht en vaak wordt de behandeling dan al gestart. Er zal extra zuurstof, vocht en medicijnen via een infuus toegediend worden als dat nodig is. Verder kunt u te maken krijgen met een aantal andere onderzoeken, zoals:

- Bloedonderzoek: hierbij wordt vooral gekeken naar ontstekingswaarden in het bloed en de functie van de organen. Ook wordt het bloed op kweek gezet om te kijken of daar een ziekteverwekker in zit.
- Er kan een röntgenfoto van de longen worden gemaakt.
- Urineonderzoek: hierbij wordt er gekeken of er ziekteverwekkers in de urine aanwezig zijn.

Afhankelijk van de (mogelijke) oorzaak kunnen er nog andere onderzoeken plaatsvinden zoals een echo, CT-of MRI-scan. Daarnaast kunnen er ook kweken worden afgenomen van andere lichaamsmaterialen.

Behandeling van sepsis

Bij de behandeling van sepsis wordt er onderscheid gemaakt in:

- Behandeling gericht op het verbeteren van de doorbloeding en het zuurstofaanbod aan de organen.
- Behandeling gericht op het bestrijden van de infectie.

Bij behandeling gericht op het verbeteren van de doorbloeding en het zuurstofaanbod kunt u onderstaande behandelingen krijgen:

- Meestal krijgt de patiënt zuurstof via een zuurstofslangetje in de neus of via een masker op het gezicht.
- Soms is het nodig om de patiënt onder narcose te brengen en te beademen via een buis in de luchtpijp.
- Alle patiënten met sepsis krijgen vocht via een infuus.
- Het kan nodig zijn om medicijnen te geven die de bloeddruk verhogen omdat de bloeddruk te laag kan worden door sepsis.

Bij behandeling gericht op het bestrijden van de infectie kunt u onderstaande behandelingen krijgen:

- Als de infectie wordt veroorzaakt door een bacterie krijgt de patiënt antibiotica via een infuus.
- Soms is het nodig om de infectie te bestrijden met een operatie of via het plaatsen van een drain.

Een voorbeeld hiervan is een operatie bij een blindedarmonsteking of het verwijderen van een galsteen bij een galwegontsteking.

Als de infectie wordt veroorzaakt door een virus, schimmel of parasiet krijgt de patiënt mogelijk een andere behandeling.

Bij het behandelen van sepsis is snelheid belangrijk. Daarom wordt bij alle patiënten direct gestart met de behandeling. Meestal wordt op de spoedeisende hulp al antibiotica gegeven, terwijl de uitslagen van de onderzoeken nog niet (allemaal) bekend zijn. Als blijkt dat de sepsis door een andere ziekteverwekker wordt veroorzaakt dan er aanvankelijk werd gedacht, wordt de behandeling aangepast.

Bij een septische shock vindt de behandeling plaats op de Intensive Care (F2-ic of G2-ic), waar soms de functie van organen moet worden overgenomen, bijvoorbeeld door beademing of tijdelijke nierfunctie vervangende therapie (dialyse).

Klachten na sepsis

Veel voorkomende klachten na een sepsis zijn:

- Vermoeidheid.
- Spierzwakte.
- Spier-, zenuw- en gewrichtspijn.
- Slechte eetlust.
- Verminderde weerstand.
- Psychische klachten, bijvoorbeeld slaap-, geheugen en concentratieproblemen. Ook angst en depressie komen voor.

Als u last heeft van klachten, adviseren wij om contact op te nemen met uw huisarts.

Sepsis en septische shock zijn ernstige ziektebeelden. Als patiënten hiermee op de intensive care worden opgenomen is de kans op overlijden ongeveer 30 tot 40 procent.

Patiënten waarbij het ziektebeeld milder verloopt hebben een gunstiger vooruitzicht. Echter kunnen deze patiënten vaak wel restklachten overhouden na een (ernstige) sepsis.

Tot slot

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, dan kunt u hiervoor terecht bij de verpleegkundige of arts. Natuurlijk houden we u steeds op de hoogte over de situatie van u of uw familielid.

De gevolgen van een sepsis kunnen veel impact hebben, zowel voor de patiënt zelf als voor zijn of haar naasten. Meer over deze gevolgen kunt u lezen op de website www.sepsis-en-daarna.nl

Op onze website www.asz.nl staat ook informatie over sepsis.

Deze folder is getest door een onafhankelijk patiëntenpanel

Albert Schweitzer ziekenhuis
september 2024
pavo 0661